

TÜRK YARGI TEŞKİLÂTI

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Süha TANRIVER
Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Başkanı

TÜRK YARGI TEŞKİLÂTI

Tümüyle Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş
2. BASI

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025

Ekim 2025

ISBN: 978-625-5697-44-8

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

***Adalet ancak hakikatten;
saadet ancak adaletten doğabilir.***

Emile ZOLA

ÖNSÖZ

Elinizdeki bu kitap, esas itibarıyla öğrencilerin ders kitabı ihtiyacını karşılamak amacıyla hazırlanmış ve ilk baskısı 2022 yılında yapılmış olan “**Türk Yargı Teşkilâtı**” isimli çalışmamızın, tümüyle gözden geçirilmesi, güncellenmesi, mevzuat değişikliklerinin işlenmesi ve yer yer bazı pasajların ilâve edilmesi suretiyle vücuda getirilmiştir.

Bu çalışmanın, güncellenmesinde ve tashihlerinin yapılmasında emeği geçen Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku öğretim üyesi Dr. Seyhan Selçuk ve Av. Mehmet Emin Akbulut ile çalışmanın basım, yayım ve dağıtımını üstlenen Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin değerli sahibi Oğuzhan Oruç ve emeği geçen tüm personeline, göstermiş oldukları titizlik, özen ve duyarlılıktan ötürü, en içten teşekkürlerimi sunarım.

Kitabın, tüm okuyuculara yararlı olması dileğiyle.

Ankara, Ekim 2025

Prof. Dr. Süha TANRIVER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
BİBLİYOGRAFYA.....	XVII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XXV

BİRİNCİ BÖLÜM

YARGI İŞLEVİ VE MAHKEME KAVRAMLARI, MAHKEMELERİN KURULUŞLARINA EGEMEN OLAN İLKELER VE MAHKEMELERİN DEĞİŞİK ÖLÇÜTLERE GÖRE TASNİFİ

§1. Yargı İşlevi ve Mahkeme Kavramları	3
A. Yargı İşlevi Kavramı.....	3
B. Mahkeme Kavramı.....	6
§ 2. Mahkemelerin Kuruluşlarına Egemen Olan İlkeler.....	9
A. Hukuk Devleti İlkesi	9
B. Kanunilik İlkesi.....	10
C. Tabii Hâkim İlkesi	11
I. Tabii Hâkim İlkesinin Tanımı ve Öğeleri	11
II. Tabii Hâkim İlkesinin, Kanunî Hâkim İlkesinden Farklılaştığı Noktalar ve Amaçları	12
III. Tabii Hâkim İlkesinin Hukukî Dayanakları ve Boyutları	14
IV. Tabii Hâkim İlkesinin, Özel Mahkemelerin Kurulmasına Engel Teşkil Edip Etmeyeceği	17
D. Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı İlkesi	18
E. Yargı Ayrılığı İlkesi	23
§ 3. Mahkemelerin Değişik Ölçütlere Göre Tasnifi	25
A. Kuruluş ve İşleyiş Biçimlerine Göre.....	25
I. Tek Hâkimli Mahkemeler.....	25
II. Çok Hâkimli (Toplu) Mahkemeler	26
B. Yargı Sistemi İçindeki Konumlandırma Biçimlerine Göre	28

I. İlk Derece Mahkemeleri	28
II. Üst Derece Mahkemeleri	29
C. Çözmei Üstlenmiş Oldukları Uyuşmazlıkların Türlerine ya da Niteliklerine Göre.....	29
I. Genel Mahkemeler	29
II. Özel Mahkemeler	30

İKİNCİ BÖLÜM

YARGI ÇEŞİTLERİ VE GÖREVLİ YARGI YERLERİ

§ 4. Anayasa Yargısı ve Görevli Yargı Yeri Olarak Anayasa Mahkemesi	35
A. Anayasa Yargısı Kavramı	35
B. Görevli Yargı Yeri Olarak Anayasa Mahkemesi	35
I. Kuruluđu	35
II. Görevleri.....	39
§ 5. Adli Yargı, Türleri ve Görevli Yargı Yerleri	43
A. Adli Yargı Kavramı ve Adli Yargının Türleri.....	43
I. Adli Yargı Kavramı	43
II. Adli Yargının Türleri	43
1. Medenî Yargı	43
a. Genel Olarak	43
b. Türleri	44
aa. Çekişmeli Yargı	44
bb. Çekişmesiz Yargı	45
2. Ceza Yargısı	46
B. Görevli Yargı Yerleri.....	49
I. Medenî Yargıda	49
1. İlk Derece Yargı Yerleri	49
a. Sulh Hukuk Mahkemeleri	49
aa. Kuruluđu	49
bb. Görevleri	50
b. Asliye Hukuk Mahkemeleri	52
aa. Kuruluđu	52
bb. Görevleri	53

c. Diğer (Özel Görevli) Hukuk Mahkemeleri	54
aa. Asliye Ticaret Mahkemeleri.....	54
aaa. Kuruluşu	54
bbb. Görevleri.....	55
bb. Aile Mahkemeleri	60
aaa. Kuruluşu	60
bbb. Görevleri.....	63
cc. Kadastro Mahkemeleri (Hukuk Mahkemesi Olarak)	66
aaa. Kuruluşu	66
bbb. Görevleri.....	67
dd. Tüketici Mahkemeleri.....	69
aaa. Kuruluşu	69
bbb. Görevleri.....	71
ee. İcra Mahkemeleri (Hukuk Mahkemesi Olarak)	72
aaa. Kuruluşu	72
bbb. Görevleri.....	73
ff. İş Mahkemeleri	75
aaa. Kuruluşu	75
bbb. Görevleri.....	76
gg. Fikrî ve Sınaî Haklar Hukuk Mahkemeleri	77
aaa. Kuruluşu	77
bbb. Görevleri.....	78
2. Üst Derece Yargı Yerleri.....	79
II. Ceza Yargısında.....	79
1. İlk Derece Hâkimlikleri ile Yargı Yerleri.....	79
aa. Sulh Ceza Hâkimlikleri.....	80
aaa. Kuruluşu	80
bbb. Görevleri	80
bb. Asliye Ceza Mahkemeleri	81
aaa. Kuruluşu	81
bbb. Görevleri	82
cc. Ağır Ceza Mahkemeleri	83
aaa. Kuruluşu	83

bbb. Görevleri	84
dd. Diğer (Özel Görevli) Ceza Mahkemeleri	86
aaa. Çocuk Mahkemeleri	87
aaaa. Kuruluşu.....	87
bbbb. Görevleri	88
bbb. Çocuk Ağır Ceza Mahkemeleri	89
aaaa. Kuruluşu.....	89
bbbb. Görevleri	90
ccc. İcra Mahkemeleri (Ceza Mahkemesi Olarak)	91
ddd. Kadastro Mahkemeleri (Ceza Mahkemesi Olarak)	92
eee. Fikrî ve Sınai Haklar Ceza Mahkemeleri.....	92
aaaa. Kuruluşu.....	92
bbbb. Görevleri	93
2. Üst Derece Yargı Yerleri.....	94
a. Bölge Adliye Mahkemeleri	94
aa. Kuruluşu	94
bb. Görevleri	98
b. Yargıtay.....	102
aa. Kuruluşu	102
bb. Görevleri	106
§ 6. İdarî Yargı ve Görevli Yargı Yerleri	113
A. İdarî Yargı Kavramı	113
B. Görevli Yargı Yerleri.....	114
I. İlk Derece Yargı Yerleri	114
1. İdare Mahkemeleri	114
a. Kuruluşu.....	115
b. Görevleri	116
2. Vergi Mahkemeleri.....	117
a. Kuruluşu.....	117
b. Görevleri	118
II. Üst Derece Yargı Yerleri	118
1. Bölge İdare Mahkemeleri	119
a. Kuruluşu.....	119

b. Görevleri	121
2. Danıştay	123
a. Kuruluşu.....	123
b. Görevleri	127
aa. İdarî Görevleri.....	127
bb. Yargısal Görevleri.....	129
§ 7. Uyuşmazlık Yargısı ve Görevli Yargı Yeri Olarak Uyuşmazlık Mahkemesi	133
A. Uyuşmazlık Yargısı Kavramı.....	133
B. Görevli Yargı Yeri Olarak Uyuşmazlık Mahkemesi	133
I. Kuruluşu	134
II. Görevleri.....	136
§ 8. Seçim Yargısı ve Görevli Yargı Yerleri	139
A. Seçim Yargısı Kavramı	139
B. Görevli Yargı Yerleri.....	139
I. İlk Derece Yargı Yerleri	140
1. İlçe Seçim Kurulları	140
a. Kuruluşları	140
b. Görevleri	142
aa. İdarî Görevleri.....	142
bb. Yargısal Görevleri.....	144
2. İl Seçim Kurulları.....	145
a. Kuruluşları	145
b. Görevleri	146
aa. İdarî Görevleri.....	146
bb. Yargısal Görevleri.....	146
II. Üst Derece Yargı Yeri Olarak Yüksek Seçim Kurulu	147
1. Kuruluşu.....	147
2. Görevleri	149
a. İdarî Görevleri.....	149
b. Yargısal Görevleri.....	151
§ 9. Hesap Yargısı ve Görevli Yargı Yeri Olarak Sayıştay	155
A. Hesap Yargısı Kavramı	155
B. Görevli Yargı Yeri Olarak Sayıştay	155

I. Kuruluşu.....	155
II. Görevleri.....	163
1. İdarî Görevleri.....	163
2. Yargısal Görevleri.....	164

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YARGILAMA FAALİYETİNİN İCRA EDİLECEĞİ YER VE ZAMAN, YARGI İŞLERİNDE KULLANILACAK OLAN DİL, YARGILAMA İLKELERİ, BU BAĞLAMDA YARGI ÇEŞİTLERİNİN DURUMUNUN İRDELENMESİ VE YARGI GÖREVLİLERİ

§ 10. Yargılama Faaliyetinin İcra Edileceği Yer ve Zaman	169
A. Yargılama Faaliyetinin İcra Edileceği Yer.....	169
B. Yargılama Faaliyetinin İcra Edileceği Zaman.....	171
§ 11. Yargı İşlerinde Kullanılacak Olan Dil	173
§ 12. Yargılama İlkeleri ve Bu Bağlamda Yargı Çeşitlerinin Durumunun İrdelenmesi ..	175
A. Tasarruf İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	175
B. Re'sen Harekete Geçme İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	179
C. Taraflarca Getirilme İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	180
D. Re'sen Araştırma İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	181
E. Yargılamanın Hâkim Tarafından Yürütülmesi İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu...	182
F. Yargılamanın Taraflarca Yürütülmesi İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	182
G. Sözlülük İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	183
H. Yazılılık İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	184
I. “Uygulanacak Hukuku Mahkeme Bilir” (Iura Novit Curia) İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	185
İ. Aleniyet İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	186
J. Usûl Ekonomisi İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	189
K. Doğrudan Doğrualık İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	191
L. Hukukî Dinlenilme Hakkına Riayet İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu.....	193
M. Adil Yargılanma Hakkına Riayet İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	196
N. Delillerin Hâkim Tarafından Serbestçe Değerlendirilmesi İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	203
O. İddia ve Müdafanın Teksifi İlkesi İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	207
Ö. Hâkimin Tarafların Talepleriyle Bağlı Olması İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu...	208

P. Dürüstlük İlkesi ve Yargı Çeşitlerinin Durumu	210
§ 13. Yargı Görevlileri.....	211
A. Yargı Görevlisi Kavramı.....	211
B. Yargı Görevlisi Bütünü İçinde Yer Alanlar	211
I. Hâkimler	211
1. Adli Yargı Hakimleri.....	211
2. İdarî Yargı Hâkimleri	217
II. Savcılar	218
1. Cumhuriyet Savcıları (Adli Yargı Savcıları)	218
2. İdarî Yargı Savcıları (Danıştay Savcıları)	226
3. Hesap Yargısı Savcıları (Sayıştay Savcıları)	227
III. Kalem Görevlileri	229
IV. Avukatlar	232
1. Genel Olarak	232
2. Avukatlık Mesleğinin İcra Ediliş Biçimleri.....	235
3. Avukatların Hakları ve Yükümlülükleri	236
a. Avukatların Hakları	236
b. Avukatların Yükümlülükleri	237
4. Avukatlıkla İlgili Meslek Kuruluşları.....	238
V. Dava Vekilleri	239
VI. Dava Takipçileri	240
VII. Noterler	241
1. Genel Olarak	241
2. Noterlerin Hakları ve Yükümlülükleri.....	246
a. Noterlerin Hakları	246
b. Noterlerin Yükümlülükleri	246
3. Noterlerin Görevleri	247
a. Noterlerin Genel Görevleri.....	247
b. Noterlerin Özel Görevleri.....	248
4. Noterlik İşlemlerinin Şekli	248
5. Noterlikle İlgili Meslek Kuruluşları	252

BİBLİYOGRAFYA*

- Aday, N.** : Avukatlık Hukukunun Genel Esasları, İstanbul 1994.
- Akıllıoğlu, T.** : İnsan Hakları Kavramı, Kaynaklar ve Koruma Sistemleri, 3.B., Ankara 2019.
- Aksoy, M./**
Geçgel, B./ Öz, Y. : Sayıştay Hesap Yargılaması, Ankara 2018.
- Aktepe Artık, S.** : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Medenî Usûl Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı, Ankara 2014.
- Akyılmaz, B.**
/Sezginer, M./
Kaya, C. : Türk İdari Yargılama Hukuku, Ankara 2018.
- Alangoya, Y.** : Medenî usûl Hukukunda Vakıaların ve Delillerin Toplanmasına İlişkin İlkeler, İstanbul 1979.
- Albayrak, H.** : Kalem Mevzuatı (Yazı İşleri) Ders Kitabı, Ankara 2021.
- Alpay, E.** : İngiliz ve Türk Yargılama Hukukunda Sözlülük İlkesi, İstanbul 2020.
- Arslan, A. S.** : 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Medenî Usul Hukukunda Delillerin Toplanması ve Doğrudanlık İlkesi, Ankara 2012.

* Metinde, birden fazla eserine yollamada bulunulmuş olan yazarların, eserlerinin kısaltılmış şekilleri, bibliyografyada, parantez içinde gösterilmiştir. Bibliyografyada kısaltılmış şekilleri ayrıca gösterilmemiş olan eserler, ilke olarak, metinde yalnızca yazarlarının soyadı ile anılmıştır.

- Arslan, R.** : Medenî Usûl Hukukunda Dürüstlük Kuralı, Ankara 1989.
- Arslan, R./
Tanrıver, S.** : Yargı Örgütü Hukuku Ders Kitabı, Genişletilmiş, Tümüyle Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. B., Ankara 2001.
- Atay, E.** : İdarî Yargılama Hukuku, 2. B, Ankara 2020,
- Başar, M.D.** : Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Makûl Sürede Yargılanma Hakkı, İstanbul 2011.
- Başlar, K.** : Anayasa Yargısında Mahkeme Kavramı, Ankara 2005.
- Bilge, N.** : Son Anayasa Değişikliğine Göre Tabiî Hâkim ve Savcı Teminatı (Prof. Dr. Hüseyin Cahit Oğuzoğlu'na Armağan, Ankara 1972, s.571-585).
- Bilge, N./
Önen, E.** : Medenî Yargılama Hukuku Dersleri, 3. B., Ankara 1978.
- Bilgen, P.** : Sayıştay'ın Yargı Düzeni İçindeki Yeri (Bir Savaş Hikayesi) (İÜSBFD., 1994/7, s.37-54).
- Bolayır, N.** : Medeni Usul Hukukunda Hâkimin Hukuku Re'sen Uygulaması, İstanbul 2019.
- Centel, N.** : Ceza Muhakemesi Hukukunda Hâkimin Tarafsızlığı, İstanbul 1996 (**Centel-** Hâkimin Tarafsızlığı).
- Centel, N.** : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Göre Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı ve Türk Hukuku (Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1998, s.45-57) (**Centel-** Kunter'e Armağan).

Centel, N./

Zafer, H. : Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 7. B., İstanbul 2010.

Ceylan, M. : İdari Yargıya Hâkim Olan İlkeler, İstanbul 2017.

Çınar, A. R. : Çocuk Ceza Hukuku, Ankara 2020.

Demircioğlu, Y. : Medenî Usûl Hukukunda İnsan Hakları ve Adil Yargılanma Güvenceleri, Ankara 2007.

Duran, O. : Medeni Usul Hukukunda Taleple Bağlılık İlkesi, Ankara 2020.

Edis, S. : Medenî Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara 1979.

Egeliği, Ö. E. : İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Çerçevesinde Etkili Başvuru Hakkı, İstanbul 2021.

Erdoğan, G. : Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Medenî Yargıda Adil Yargılanma Hakkı, Ankara 2011.

Erem, F. : Ceza Davası Yönünden “Tabîî Hâkim” Kavramı, Ankara 1963.

Gölcüklü, F./

Gözübüyük, Ş. : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 3. B., Ankara 2002.

Gönenç, L. : Türkiye’de Seçim Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları, Ankara 2008.

Gözler, K. : Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Bursa 2008.

Gözübüyük, Ş. : Yönetmelik Yargı, 30. Bası, Ankara 2010.

Günday, M. : İdare Hukuku, 10. B., Ankara 2011. (**Günday-İdare Hukuku**)

Günday, M. : İdarî Yargılama Hukuku, Ankara 2022. (**Günday-İdarî Yargılama**)

Hanağası, E. : Medenî Yargılama Hukukunda Silâhların Eşitliği, Ankara 2016.

- İnan, A.** : Bütün Yönleriyle Türk Sayıştayı, Ankara 1992.
- İnan, A.** : Sayıştay Yargılaması ve Sayıştay'ın Yargı Düzenindeki Yeri, (DD., 1985, Yıl 15, Sayı 56-57, s.35-46).
- İnceoğlu, S.** : İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı, İstanbul 2002.
- Kaneti, S.** : Sayıştay'ın Anayasal Konumu, (I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 3. Kitap, Çeşitli İdare Hukuku Konuları, Ankara 1992, s.1007-1020).
- Keyman, S.** : Ceza Muhakemesinde (Asıl Ceza Muhakemesinde) Savcılık, Ankara 1960.
- Keyman, S./**
Özgen, E./
- Toroslul, N.** : Uzmanlık Mahkemeleri, (ABD., 1978/5, s.816-821).
- Kissel, O. R. /**
Mayer, H. : Gerichtsverfassungsgesetz, neue bearbeitete Auflage, München 2008.
- Kuluçlu, E.** : Sayıştayın Denetim, Yargılama ve Raporlama Görevleri Açısından Kamu Zararı Kavramı, (SayD., 2011/82, s.53-80).
- Kumrulu, A. G.** : Vergi Yargılama Hukukunun Kuramsal Temelleri, İşlev-Yapı-İlkeler-Nitelik, Ankara 1989.
- Kunter, N.** : Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenileştirilmiş ve Geliştirilmiş 9. B., İstanbul 1989.
- Kurt, N.** : Medenî Yargılama Hukukunda Doğrudan Doğruluk İlkesi, (Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara 2008, s. 599-625).
- Kurt Konca, N.** : Medenî Usûl Hukukunda Aleniyet İlkesi, Ankara 2011.

- Kuru, B.** : Nizasız Kaza, Ankara 1961. (**Kuru-** Nizasız Kaza)
- Kuru, B.** : Medenî Usul Hukuku El Kitabı, C. I, Ankara 2020. (**Kuru-** El Kitabı-I)
- Kuru, B.** : Medenî Usul Hukuku El Kitabı, C. II, Ankara 2020. (**Kuru-** El Kitabı-II)
- Kuru, B./**
Arslan, R./
Yılmaz, E. : Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 25. B., Ankara 2014.
- Kuru, B./**
Aydın, B. : Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 5. B., Ankara 2021.
- Küçük, A. T.** : Vakıaların Toplanması Açısından Teksif İlkesi, İstanbul 2021.
- Meriç, N.** : Medenî Yargılama Hukukunda Tasarruf İlkesi, Ankara 2011.
- Onar, S. S./**
Belgesay, M. R. : Adliye Hukukunun Umumî Esasları, İstanbul 1944.
- Özbek, V. Ö./**
Doğan, K./
Bacaksız, P. : Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. B., Ankara 2020.
- Özbudun, E.** : Türk Anayasa Hukuku 19. B., Ankara 2019.
- Özcelik, V.** : Türk Medeni Usûl Hukukunda Taraflarca Getirilme İlkesi-Ankara 2020.
- Özekes, M.** : Medenî Usûl Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı, Ankara 2003.
- Özyörük, M.** : İdare Hukuku Dersleri, Ankara 1972-1973.

- Pekcanıtez, H.** : Mukayeseli Hukukta Medenî Yargıda Verilen Kararlara Karşı Anayasa Şikâyeti (Anayasa Yargısı, 1995/2, s.255-282).
- Pekcanıtez, H.** : Medenî Yargıda Adil Yargılanma (İzBD., 1997/2, s.35-55). (**Pekcanıtez-** Adil Yargılanma)
- Pekcanıtez, H.** : Hukukî Dinlenilme Hakkı (Prof. Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, İzmir 2000, s.753-788). (**Pekcanıtez-** Hukukî Dinlenilme)
- Rüzgaresen, C.** : Medeni Usûl Hukukunda Usul Ekonomisi İlkesi, Ankara 2014.
- Schilken, E.** : Gerichtsverfassungsrecht 2. neubearbeitete Auflage, München 1987.
- Schmidt- Bleibtreu, B./**
- Klein F.** : Kommentar zum Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, 3. Auflage, Luchterland 1989.
- Sungurtekin**
- Özkan, M.** : Avukatlık Mesleği, Avukatın Hak ve Yükümlülükleri, İzmir 2012.
- Şahin, C.** : Ceza Muhakemesinde İspat (Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesi) Ankara 2001.
- Şahin, C./**
- Göktürk, N.** : Ceza Muhakemesi Hukuku I, 11. B.,Ankara 2020. (**Şahin/Göktürk-** Muhakeme I)
- Şenlen Sunay, S.** : İdari Yargılama Usûlüne Hakim Olan İlkeler Karşısında, İsbat ve Delil Hususları, İstanbul 1997.
- Tahiroğlu, F.** : Medeni Usûl Hukukunda Re'sen Araştırma İlkesi, İstanbul 2020.

Tandoğan

Özbaykal, N. : Medeni Yargı ve İdari Yargı Arasındaki Yargı Yolu ve Hüküm Uyuşmazlıkları, Ankara 2019.

Taner, F.G. : Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı, Çelişme ve Silâhların Eşitliği İlkesi, Ankara 2019.

Tanör, B. : Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, Genişletilmiş 3. B., İstanbul 1994.

Tanör, B./

Yüzbaşıoğlu, N. : 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, 20. B., İstanbul 2020.

Tanrıver, S. : Hukuk Yargısı (Medenî Yargı) Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı (Makalelerim I, 1985-2005, Ankara 2005, s.211- 236). (**Tanrıver-** Adil Yargılanma)

Tanrıver, S. : Madencilik Alanında Bir İhtisas Mahkemesinin Oluşturulmasına Gerek Olup Olmadığı Üzerine Bazı Düşünceler (ABD., 2010/4, s.199-208).

Tanrıver, S. : Türk Aile Mahkemeleri, Ankara 2014. (**Tanrıver-** Aile Mahkemeleri)

Tanrıver, S. : Medenî Usûl Hukuku, Cilt I, 6.B., Ankara 2024. (**Tanrıver-** Usûl I)

Tanrıver, S. : Medenî Usûl Hukuku, Cilt II, 3.B., İstanbul 2025. (**Tanrıver-** Usûl II)

Tezcan, D. : Adil Yargılanma Hakkının Uygulanma Alanı Açısından İdari Uyuşmazlıkların Konumu (Yıldızhan Yayla'ya Armağan, İstanbul 2003, s.469-484).

Teziç, E. : Anayasa Hukuku, 12.B., İstanbul 2007.

Türkoğlu

Üstün, K. : İdari Yargılama Usulüne Hâkim Olan İlkeler, Ankara 2019.

Ulukapı, Ö./**Atalı, M.** : Noterlik Hukuku, 3. B., Konya 2013.**Ulusoy, A.** : İdarî Yargılama Hukuku, Ankara 2020.**Ünal, E.** : Ceza Muhakemesi Hukukunda Silâhların Eşitliği İlkesi, Ankara 2021.**Ünver, Y./****Hakeri, H.** : Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2021.**Wassermann R.****(Gesamtherausgeber)** : Kommentar zum Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, Band II, Art. 38-146, Luchterland 1989.**Wolf, M.** : Gerichtsverfassungsrecht aller Verfahrenszweige, Sechste völlig neue bearbeitete Auflage, München 1987.**Yıldızhan, Y.** : Anayasa Hukuk Ders Notları, 2.B., İstanbul 1986.**Yılmaz, E./****İnan, A.** : Yargılama Usûllerinin Önemi ve Sayıştay'ın Durumu, (SayD., 1998 Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıl Özel Sayısı, s.65-82).**Zabunoğlu, Y.** : Adil Yargılanma Hakkı ve İdari Yargı (Yargı Reformu 2000, Sempozyum, İzmir 2000, s.314-320).

KISALTMALAR CETVELİ

ABD.	: Ankara Barosu Dergisi
ACK	: 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
Art.	: Artikel (madde)
AÜHFD.	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
AvK.	: 1136 sayılı Avukatlık Kanunu
AY	: Anayasa
AYM İçtüzüğü	: Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü
B.	: Bası ya da Baskı
BBK.	: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
Bilirkişilik K.	: 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu
bkz.	: bakınız
C.	: Cilt
c.	: cümle
CMK.	: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
ÇKK.	: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu
DD.	: Danıştay Dergisi
DK.	: 2575 sayılı Danıştay Kanunu
dn.	: dipnot
FSEK.	: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
HMK.	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HSK.	: Hâkimler ve Savcılar Kurulu
HSKK.	: 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu
İBD.	: İstanbul Barosu Dergisi
İİK	: 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu
İşMK	: 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu
İÜSBFD.	: İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Der- gisi

İYUK	: 2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanunu
İzBD.	: İzmir Barosu Dergisi
KadK	: 3402 sayılı Kadastro Kanunu
Karş.	: Karşılaştırınız
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
m.	: madde
NK	: 1512 sayılı Noterlik Kanunu
s.	: sayfa
s. K.	: sayılı Kanun
SayD.	: Sayıştay Dergisi
SayK.	: Sayıştay Kanunu
STİSK	: 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu
SMK.	: 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu
TCK.	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TebK.	: 7201 sayılı Tebligat Kanunu
THHY.	: Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliği
TKHK.	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK.	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK.	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
vd.	: ve devamı
VUK.	: 213 sayılı Vergi Usûl Kanunu
YK.	: 2797 sayılı Yargıtay Kanunu
Yazı Hizmetleri	
Yön.	: Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik